

Н.О. Лобода, канд.екон.наук, доц. (*ЛНУ ім. Івана Франка, Львів*)
Л.Б. Гапачило, студ. (*ЛНУ ім. Івана Франка, Львів*)

ВІДОБРАЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ВИТРАТ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Недосконалість обліку інноваційних витрат впливає на ефективність інноваційної діяльності промислових підприємств. Без достатньої та достовірної інформації, яка забезпечується системою бухгалтерського обліку, ефективно управляти інноваційними витратами неможливо.

На сьогодні єдиного підходу щодо відображення в обліку інноваційних витрат на підприємстві не існує, бо відсутня внутрішня звітність, яка надавала б необхідну інформацію стосовно даних витрат. Тому для ефективного управління інноваційними витратами необхідна єдина та науково обґрунтована система бухгалтерського обліку інноваційних витрат.

Питанням обліку інноваційних витрат присвячені праці таких вчених, як Бородкін О.С., Гнилицька Л.В., Грицай О.І., Ільченко О.О., Кантаєва О.В., Нападовської Л.В., Пашута М.Т., Пушкаря М.С., Сичук С.М., Шкільнюк О.М., та ін.

У Законі України «Про інноваційну діяльність» дано визначення інновацій, а саме, як новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери [1].

Єдиним законодавчим документом, де надано визначення поняттю «інноваційні витрати» є Методика [2]. Відповідно до цього документу, під терміном «інноваційні витрати» розуміють усі витрати, пов'язані з інноваційною діяльністю, а саме: внутрішні дослідження та розробки; зовнішні дослідження та розробки; придбання машин та обладнання, пов'язаних з виробництвом інноваційних продуктів та процесів; придбання патентів та ліцензій, промислових зразків; навчання та маркетингові дослідження.

Інноваційні витрати можуть носити капітальний та поточний характер. Ковальова О.М., Кірсанова В.В., Сухарева Т.О. [3] зазначають, що інноваційні витрати капітального характеру «пов'язані з впровадженням нових типів виробництв, нових технологій, виробничого обладнання, технічним переозброєнням виробництва,

перевіщенням устаткування, придбанням та впровадженням авторських прав, об'єктів інтелектуальної власності» [3], а поточного характеру «пов'язані з операційною діяльністю, у ході якої створюються безпосередньо інноваційні продукти та інноваційна продукція» [3].

І.В. Мельничук[4] вважає, що «інновації капітального характеру можуть бути представлені у двох напрямках:

– капітальні інновації, які стосуються створення нових видів основних засобів;

– інтелектуальні та капітальні інновації, які стосуються створення нематеріальних активів» [4].

Основними методичними джерелами, якими слід користуватися при відображенні в бухгалтерському обліку інноваційних витрат є Положення (стандарти) бухгалтерського обліку (далі – П(С)БО).

П(С)БО, яке б розкривало, методичні аспекти обліку інновацій матеріального характеру (наприклад, створення нових видів продукції, послуг, устаткування) і організаційного характеру (наприклад, впровадження нового управлінського методу в діяльність підприємства) та враховувало б специфіку цих інноваційних процесів на законодавчому рівні відсутнє.

Отже, інноваційні витрати промислового підприємства не мають єдиної нормативно-методичної бази щодо відображення інноваційних витрат в бухгалтерському обліку і потребують різнобічного висвітлення в системі бухгалтерського обліку.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 4 липня 2008 року №40–IV [Електронний ресурс]// ВВР. – 2008. – № 36. – 266 с.– Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

2. Про затвердження Методики проведення механізму аналітично-статистичного спостереження стану інноваційного розвитку економіки у відповідність із стандартами Організації економічного співробітництва і розвитку та ЄС: Наказ Міністерство економіки України” від 19.02.2010 N 160 [Електронний ресурс] – Режим доступу:<http://news.yurist-online.com/laws/14580/>

3. Ковальова О.М., Кірсанова В.В., Сухарева Т.О. Проблеми обліку інноваційної діяльності. Вісник соціально-економічних досліджень: збірник наукових праць. – Одеса: ОДЕУ. – 2015.

4. Мельничук, І. В. Оцінка та облік інноваційних проектів та програм, які капіталізуються [Електронний ресурс] / І. В. Мельничук // Облік і фінанси АПК. – 2014. – № 2.– С. 31-36.